

ขณะก่อนเกิดเหตุเพลิงไหม้

1. ปิดประตูหน้าต่างห้องที่เกิดเพลิงไหม้ให้สนิทที่สุดทันทีถ้าทำได้ เพื่อป้องกันการลุกลาม แต่ต้องแน่ใจว่าไม่มีใครติดอยู่ข้างใน แล้วรีบหนีออกมา ผู้ที่จะทำการดับเพลิง ควรเป็นผู้ที่ฝึกกระบี่รับอัคคีภัยมาแล้ว หากไม่มั่นใจ อย่าเสี่ยง

2. เปิดสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ หากไม่มีอุปกรณ์แจ้งเหตุฉุกเฉิน ให้ตะโกนดังๆ หลายๆ ครั้งว่า “ไฟไหม้”

จากนั้นโทรศัพท์เรียกหน่วยดับเพลิงทันที

3. หากอยู่ในอาคารที่มีเพลิงไหม้ ก่อนจะเปิดประตูต้องระวัง ให้นั่งชันเข่าให้มั่นคงหลังประตู แล้วใช้หลังมือแตะที่ลูกบิดประตู ถ้ามีความร้อนสูง แสดงว่ามีเพลิงไหม้อยู่บริเวณใกล้ๆ อย่าเปิดโดยเด็ดขาด แต่ถ้าหากไม่ร้อนผิดปกติ ให้ค่อยๆ เปิดออกช้าๆ โดยใช้ไหล่คอยหนุนประตูไว้ หากทำได้ควรหาผ้าชุบน้ำปิดจมูก หรือผ้าห่มชุบน้ำชุ่มๆ ไว้ด้วย

4. หากต้องเผชิญกับควันไฟที่ปกคลุม ให้ใช้วิธีการานต่ำๆ หนีไปยังทางออกฉุกเฉิน เพราะอากาศที่พอหายใจได้จะอยู่ด้านล่างเหนือพื้นห้องไม่เกิน 1 ฟุต

ผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บในเหตุเพลิงไหม้ประมาณร้อยละ 90 เป็นผลมาจากควันไฟ ซึ่งมีทั้งก๊าซพิษ และทำให้ขาดออกซิเจน ควรเตรียมหน้ากากหนีไฟฉุกเฉิน (Emergency smoke mask) ไว้จะปลอดภัยกว่า หรืออาจใช้ถุงพลาสติกใสขนาดใหญ่คลุมศีรษะหนีไฟควันออกมา

เพราะการคลานต่ำจะไม่สามารถทำได้จากชั้นบนลงชั้นล่างที่มีควัน

5. อย่าใช้ลิฟท์ขณะเกิดเพลิงไหม้ ให้ใช้บันไดหนีไฟเท่านั้น ไม่ควรใช้บันไดภายในอาคารหรือบันไดเลื่อน เนื่องจากบันไดเหล่านี้ไม่สามารถป้องกันควันไฟและเปลวไฟได้

6. หากติดอยู่ในวงล้อมของไฟ ให้โทรศัพท์แจ้งหน่วยดับเพลิงว่าท่านอยู่ที่ตำแหน่งใดของเพลิงไหม้

แล้วหาทางช่วยเหลือตัวเอง โดยปิดประตูให้สนิท หาผ้าหนาๆ ชุบน้ำอุดตามช่องที่ควันเข้าได้ เช่น ใต้ประตูหรือช่องลมต่างๆ

ปิดพัดลมและเครื่องปรับอากาศ แล้วเปิดหน้าต่างส่งสัญญาณด้วยการ โบกผ้าและตะโกนขอความช่วยเหลือ

ก่อนเกิดเหตุเพลิงไหม้

1. ให้มองหาทางหนีไว้อย่างน้อย 2 ทาง ไม่ว่าจะพักอาศัยอยู่ที่ไหน หรือเดินทางไปไหนก็ตาม เช่น สังเกตตำแหน่งบันไดหลักและบันไดหนีไฟ ประตู หน้าต่าง เส้นทางหนีไฟ และทางออกจากตัวอาคาร และต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าทางออกนั้นไม่ปิดล็อกหรือมีสิ่งกีดขวาง และสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา
2. สังเกตอุปกรณ์ช่วยชีวิตและอุปกรณ์เตือนภัย ว่าเป็นแบบใด อยู่ที่ไหน จำนวนเท่าไร และใช้อย่างไร ได้แก่ เครื่องตรวจจับควัน (Smoke Detectors) เครื่องตรวจจับความร้อน (Heat Detectors) อุปกรณ์ดับเพลิงอัตโนมัติ (Sprinkler) อุปกรณ์แจ้งเหตุฉุกเฉิน (Fire / Emergency Alarm) และเครื่องดับเพลิง (Fire Extinguishers)
3. นำกุญแจห้องพักติดตัวไปด้วยทุกครั้งเมื่อออกจากห้อง และวางกุญแจและไฟฉาย ไว้ใกล้กับเตียงนอนเพื่อความสะดวกหยิบฉวย หากเกิดเหตุเพลิงไหม้ในยามค่ำคืนจะได้้นำกุญแจและไฟฉายติดตัวไปด้วย เพื่อกรณีที่หมดหนทางหนี จะสามารถกลับเข้าห้องพักได้ พยายามเก็บเอกสารและทรัพย์สินมีค่าเท่าที่จำเป็นไว้ด้วยกัน เพื่อให้ขนย้ายหนีไฟ อย่่างไรก็ตาม หากสถานการณ์รุนแรง อย่ามัวเสียเวลากับของนอกกาย ให้เอาชีวิตรอดไว้ก่อน
4. ควรฝึกซ้อมหนีไฟทุก 6 เดือน ทั้งการซ้อมอย่างเต็มรูปแบบโดยเจ้าของอาคาร และการฝึกซ้อมด้วยตัวเอง โดยการหลับตาหรือปิดไฟให้มีทัศนวิสัย เนื่องจากเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้จะมีความมืดปกคลุม ไม่สามารถมองเห็นอะไรได้ ความมืดนั้นอาจเกิดจากกระแสไฟฟ้าถูกตัด หมอกควันหนาแน่น หรือเป็นเวลากลางคืน
ฝึกซ้อมการเดินในห้องพักให้ชำนาญ เมื่อออกจากห้องพักแล้ว ให้นับจำนวนประตูห้อง โดยเริ่มจากห้องของท่าน ไปสู่ทางออกฉุกเฉินทั้งสองทาง หรือจุดจุดสังเกตอื่น ๆ เพื่อที่จะไปถึงทางออกฉุกเฉินได้ท่ามกลางความมืด
5. ควรสร้างระเบียบมาตรฐานร่วมกัน คือ เดินชิดขวา แอวเรียงเดี่ยว ห้ามวิ่ง ห้ามดัน ห้ามผลัก ห้ามแซง และก้มตัวต่ำในกรณีที่มีควัน เนื่องจากความสูงของควันจะเกิดขึ้นเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ขึ้นจริงๆ
การเดินชิดขวานั้นใช้ได้กับกรณีอื่นด้วย เช่น การเดินขึ้นลงบันได การเดินบนถนนซึ่งรถยนต์ในเมืองไทยจะวิ่งชิดซ้าย การเดินชิดขวาจึงปลอดภัยกว่า
6. ต้องมีจุดนัดหมายใกล้สถานที่เกิดเหตุ จะได้ไปรวมตัวกันตามที่นัดหมายไว้ แล้วตรวจสอบจำนวนคน เพื่อหาผู้ที่ติดค้างในอาคาร จดเบอร์โทรศัพท์หน่วยดับเพลิงไว้ เช่น 199 หรือสถานีดับเพลิง สถานีตำรวจ ที่อยู่ใกล้เคียง